

Obywatelskie i Odnawialne Społeczności Energetyczne w Europejskim Zielonym Ładzie

Dariusz Szwed

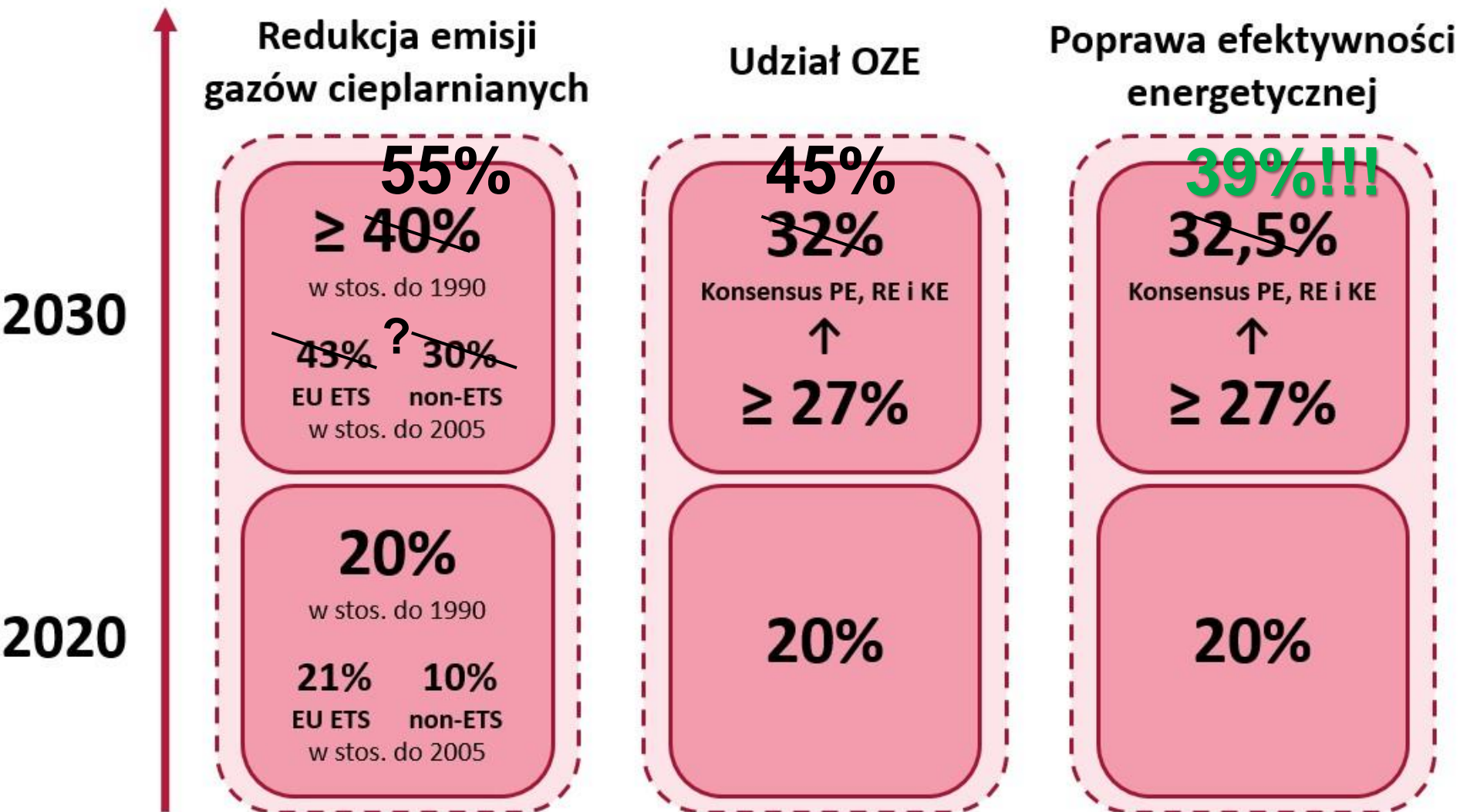
Zielony Instytut, EKO-UNIA

Zielony Nowy Ład

=> Gotowi na 55 (Fit for 55)

Transformacja 4D

W **sprawiedliwej** transformacji energetycznej nie chodzi tylko o **dekarbonizację** energetyki/społeczeństwa - odejście od paliw kopalnych - ale także, a nawet głównie o jej **demokratyzację** i **decentralizację** - zwiększenie udziału obywateli/obywateli w polityce energetycznej a zatem także klimatycznej. **Prosumenci, społeczności energetyczne** (najszersza definicja) są w centrum tej zmiany, współtworzą ją i współrządzą nią. + **deputinizacja**

Spółeczności energetyczne

Dyrektywa dot. rynku wewnętrznego energii elektrycznej IEMD

Dyrektywa dot. energii odnawialnej RED II

- promuje OZE
- nie tylko en. elektryczna
- sprzyja akceptacji
- zachęca do lokalnych inicjatyw
- zapewnia "równe szanse"

Odnawialne
społeczności
energetyczne

- reguluje wewnętrzny rynek energii elektrycznej
- eliminowanie utrzymujących się przeszkód w budowaniu rynku
- ma na celu wzrost efektywności, konkurencyjne ceny itp.
- również elementy wsparcia OZE
- poziom horyzontalny między uczestnikami rynku

Obywatelskie
społeczności
energetyczne

Obywatelskie społeczności energetyczne (CEC)

- to osoby prawne kontrolowane przez członkinie/ków lub udziałowców, które opierają się na dobrowolnym i otwartym uczestnictwie i mają prawo do zajmowania się wytwarzaniem, dystrybucją, dostawami, zużyciem, usługami w zakresie efektywności energetycznej lub ładowania pojazdów elektrycznych, lub świadczenia innych usług swoim członkom lub udziałowcom;
- mają prawo do podłączenia do sieci dystrybucyjnych oraz bycia traktowanym w sposób niedyskryminacyjny, jeśli chodzi o regulację wszystkich rynków energii elektrycznej oraz dostęp do nich;
- mają prawo do podziału własnej energii elektrycznej między swoich członków, zgodnie z analizą kosztów i korzyści dotyczącą rozproszonych zasobów energetycznych;
- mają prawo, jeżeli zezwala na to dane państwo członkowskie, do bycia właścicielem, utworzenia, zakupu lub dzierżawy sieci dystrybucyjnych, podlegających obowiązującym regulacjom.

Źródło: Dyrektywa (UE) 2019/944 w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:4404055&from=PL> – **transpozycja 31.12.2020**

Obywatelskie społeczności energetyczne (PrEnerg '23)

Art. 3f) obywatelska społeczność energetyczna - podmiot posiadający zdolność prawną, który:

- a) opiera się na dobrowolnym i otwartym uczestnictwie i w którym uprawnienia decyzyjne i kontrolne przysługują członkom, udziałowcom lub wspólnikom będącym wyłącznie osobami fizycznymi, jednostkami samorządu terytorialnego, mikroprzedsiębiorcami lub małymi przedsiębiorcami w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641, 803, 1414 i 2029), dla których działalność gospodarcza w sektorze energetycznym nie stanowi przedmiotu podstawowej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej,
- b) za główny cel ma zapewnienie korzyści środowiskowych, gospodarczych lub społecznych dla swoich członków, udziałowców lub wspólników lub obszarów lokalnych, na których prowadzi działalność,

Obywatelskie społeczności energetyczne (PrEnerg '23)

c) może zajmować się:

– w odniesieniu do energii elektrycznej:

— wytwarzaniem, zużywaniem lub

— dystrybucją, lub

— sprzedażą, lub

— obrotem, lub

— agregacją, lub

— magazynowaniem, lub

– realizowaniem przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, lub

– świadczeniem usług ładowania pojazdów elektrycznych, o których mowa w ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, lub

Obywatelskie społeczności energetyczne (PrEnerg '23)

- świadczeniem innych usług na rynkach energii elektrycznej, w tym usług systemowych lub usług elastyczności, lub
- wytwarzaniem, zużywaniem, magazynowaniem lub sprzedażą biogazu, biogazu rolniczego, biomasy i biomasy pochodzenia rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 1, 2, 3 i 3b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1597, 1681 i 1762);

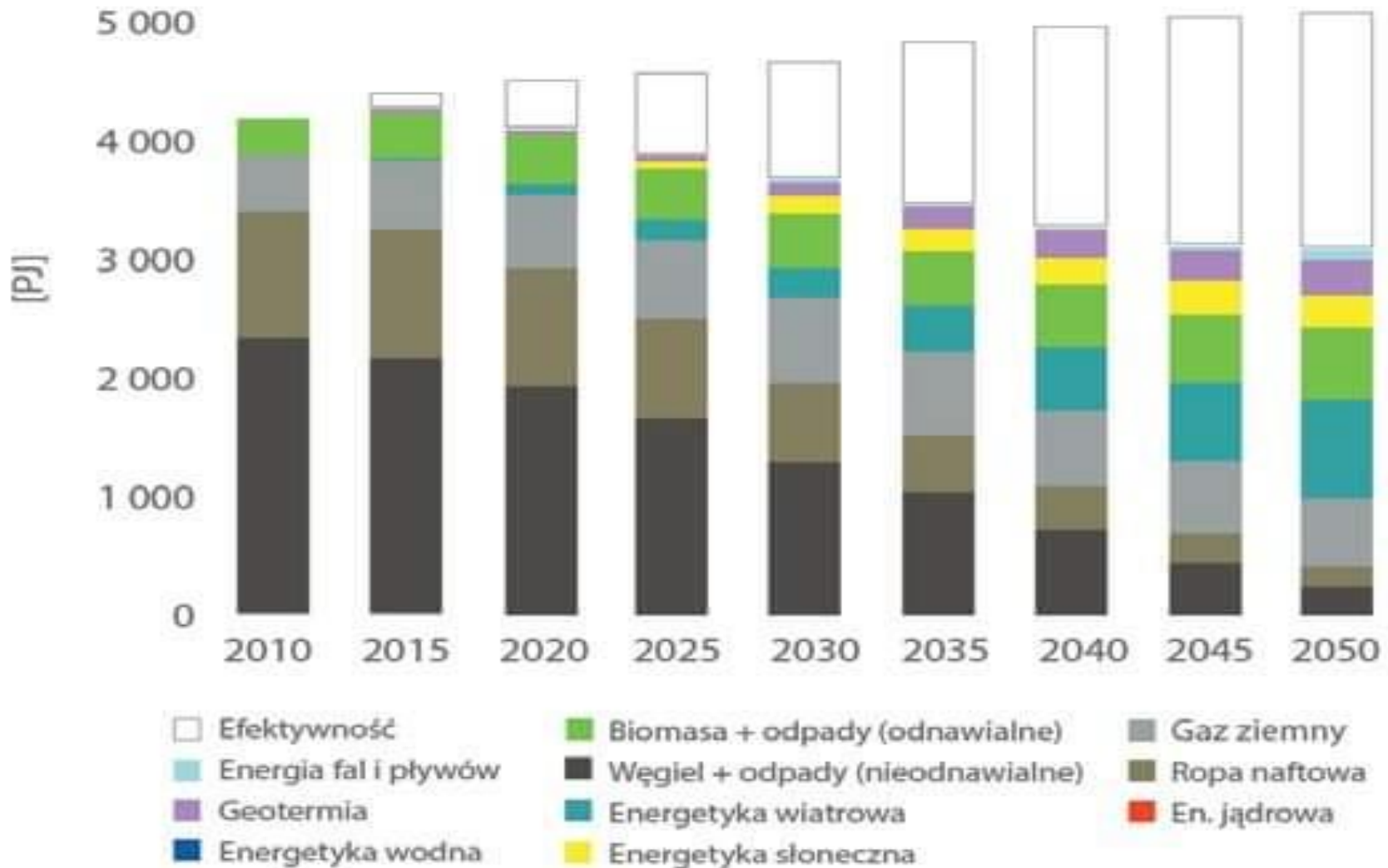
Po pierwsze efektywność energetyczna

Zasada ta ma na celu traktowanie efektywności energetycznej jako pełnoprawnego **źródła energii**, w które sektor publiczny i prywatny może inwestować przed innymi, bardziej złożonymi lub kosztownymi źródłami energii. Obejmuje to priorytetowe traktowanie rozwiązań po stronie popytu, gdy są one bardziej opłacalne niż inwestycje w infrastrukturę energetyczną, aby osiągnąć cele polityki.

https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-first-principle_en

EE w miksie energetycznym

Źródło: Greenpeace 2013, Rewolucja energetyczna

Tab. 1 Potencjał wzrostu efektywności energetycznej wg Krajowej Agencji Poszanowania Energii

Sektor	Potencjał efektywności energetycznej			
	Oszacowanie dolne		Oszacowanie górne	
	TWh	% zużycia w danym sektorze	TWh	% zużycia w danym sektorze
Sektor budownictwa mieszkaniowego	34.50	22.50	42.81	27.90
Energia elektryczna w gospodarstwach domowych	4.55	17.90	4.55	17.90
Sektor przemysłu	48.67	25.60	48.67	25.60
Sektor usług	23.17	34.10	23.17	34.10
Ciepłownictwo				
Wytwarzanie w źródłach do 20 MW	0.38	8.38	0.35	8.39
Przesył ciepła	2.22	3.16	2.07	3.16
Elektrociepłownie zawodowe	3.30	5.00	4.96	8.06
Transport – w perspektywie i w odniesieniu do zużycia w roku 2015	43.89	16.05	58.61	21.43
Rolnictwo i rybołówstwo	5.94	11.71	8.93	17.60
Łącznie TWh	166.62	Ponad 30%	194.13	Ponad 35%
Łącznie Mtoe	14.32		16.69	

Źródło: "Analiza możliwych rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej mających na celu sukcesywnie zmniejszanie wzrostu zużycia energii wraz ze wzrostem gospodarczym". Ekspertyza Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A. na zlecenie Ministerstwa Gospodarki, Warszawa, 2008.

Prosumentki i prosumenci

- ok. 1,5 miliona rozproszonych, dachowych instalacji fotowoltaicznych o mocy całkowitej ponad 11 000 megawatów (koniec 2024)
- 4 do 5 milionów prosumentek/ów - „obywatelek/li słonecznych” w Polsce, będących właścicielami paneli słonecznych, niestety nadal to nie jest ruch społeczny
- bezpieczeństwo energetyczne Polski – już teraz nawet 50% (i rośnie) całkowitej energii elektrycznej konsumowanej w lecie w Polsce

Power to the People 😊

Dziel się wiedzą!

**Dziękuję za uwagę i
zapraszam do współpracy!**

BlueSky Dariusz_Szwed